30.3.2016

EDUSKUNNAN TULEVAISUUSVALIOKUNNALLE

Sähköposti: TuV@eduskunta.fi

Valtioneuvoston selvitys komission julkisesta kuulemisesta EU:n teollis- ja tekijänoikeuksien täytäntöönpanoa koskeva lainsäädäntökehys (E 13/2016 vp)

Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa. Olemme valtioneuvoston selvityksen E 13/2016 vp lisäksi keskittyneet EU:n digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaan ja erityisesti Suomen kantaan koskien EU:n komission tiedonantoa ”Tavoitteena nykyaikainen, eurooppalaisempi tekijänoikeusjärjestelmä (E 1/2016 vp).

1. Teoston pääviestit

- Verkkosisältöpalveluiden rajat ylittävän saatavuuden (*portability*) parantaminen on kannatettava päämäärä, mutta sitä koskeva asetusluonnos puuttuu voimakkaasti toimialan sopimusvapauteen. Asetuksen suhdetta muuhun lainsäädäntöön on tarkennettava ja sen määritelmiä täsmennettävä.
- Satelliitti- ja kaapelitelevisiotoimintaa koskevan direktiivin uudelleentarkastelu ei ole Suomen markkinoiden ja lainsäädännön näkökulmasta välttämätöntä. Tarvittavat oikeudet verkkojakeluun voidaan jo nyt hankkia sopimuksin. Direktiivin alkuperämaaperiaate ei ole sellaisenaan laajennettavissa internetiin.
- Keskustelu tekijänoikeuden rajoituksista tulee rajoittaa kysymyksiin, joilla on tosiasiallista merkitystä digitaalisessa rajat ylittävässä toiminnassa. Jäsenvaltioiden oma harkintavalta rajoitusten tarpeellisuudesta tulee säilyttää, eikä rajoituksia säätämällä tai laajentamalla tule luoda kilpailuetuja kaupallisille toimijoille.
- Suomalaisia yrityksiä on kannustettava parantamaan kilpailukykyään rajat ylittävillä tuotteiden ja palveluiden digitaalisilla markkinoilla. Ns. *geoblokkaus* täytyy olla sallittua silloin kuin tarjontaa ei haluta suunnata kotimarkkinoiden ulkopuolelle.
- Tekijänoikeuskorvausten suorittamatta jättämisestä seuraavaan arvonsiirtoon (*transfer of value*) sisältöjen oikeudenhaltijoilta internetin alustapalveluille on puututtava. Alustapalveluiden ei pidä voida vedota sähkökauppadirektiivin vastuuvapauslausekkeisiin silloin, kun ne osallistuvat luovien sisältöjen saattamiseen yleisön saataville.

- Tallennuspalveluille on asetettava velvollisuus huolehtia siitä, että oikeudenhaltijoiden ilmoituksen perusteella tallennuspalvelusta poistetut aineistot myös pysyvät pois palvelusta (notice and stay down nykyisen notice and take down -sijaan).

- Tekijänoikeuksien täytäntöönpanoa digitaalisilla sisämarkkinoilla tulee tehostaa mm. niin, että yhdessä jäsenvaltiossa annettu kieltomääräys voidaan panna täytäntöön myös muissa jäsenmaissa.

- TTIP-kauppasopimusneuvottelujen etenemistä on seurattava tarkoin kiinnittäen erityistä huomiota tekijänoikeuden kansainvälisiin erityissopimuksiin, kulttuurisen moninaisuuden säilyttämiseen sekä eurooppalaisten oikeudenhaltijoiden etujen turvaamiseen.

2. Sisältöjen parempi saatavuus koko EU:ssa

Suomi tukee yleisellä tasolla komission pyrkimyksiä edistää sisältöjen rajat ylittävää saatavuutta sisämarkkinoilla (E 1/2016 vp). Tämän suuntaisia toimia ovat tähän mennessä olleet verkkosisältöpalveluiden siirrettävyyttä koskevan asetusluonnoksen antaminen 9.12.2015 sekä satelliitti- ja kaapelidirektiivin uudistamistarpeita koskeva julkinen konsultaatio syksyllä 2015.

Teoston mielestä verkkosisältöpalveluiden rajat ylittävän saatavuuden (ns. portability) parantaminen on kannatettava päämäärä. Sen sijaan komission valitsema keino, asetuksen antaminen, on suoraviivainen ja radikaali erityisesti pakottavuutensa ja takautuvan vaikutuksensa vuoksi. Puuttuminen toimialan *sopimusvapauteen* on hyvin poikkeuksellinen menettely ja sellaisena sen tulee myös pysyä. Markkinaosapuolten toimintatapojen määräämisestä ja heidän neuvottelu- ja sopimusvapautensa kaventamisesta ei saa muodostua digitaalisten sisämarkkinoiden uutta ohjauskeinoa. Teosto katsoo myös, että asetuksen suhdetta muuhun lainsäädäntöön, erityisesti vuoden 2014 yhteishallinnointidirektiiviin, on selvennettävä ja että asetuksen määritelmiä, etenkin tilapäisen oleskelun käsitettä, on syytä täsmentää tai vähintään kirjata perusteisiin niiden tulkintaa ohjaavia suuntaviivoja.

Teosto pitää satelliitti- ja kaapelitelevisiotoimintaa koskevan direktiivin uudelleentarkastelua hyödyllisenä. Suomen markkinoiden ja lainsäädännön näkökulmasta tämä ei kuitenkaan ole välttämätöntä. Lähetystoiminnan harjoittajat tarjoavat nykyisin erilaisia palveluita myös internetissä, joita varten ne voivat sopimuksin hankkia tarvitsemansa tekijänoikeudet, kuten suomalaisetkin yhtiöt ovat

tehneet. Tämä ei edellytä satelliitti- ja kaapelidirektiivin soveltamista eikä siten ole myöskään tarvetta direktiivin tarkistamiseen lähettäjäyritysten online-palveluiden mahdollistamiseksi. Edelleen lähettämisen suhteen Suomen lainsäädäntö on teknologianeutraali, joten tarvetta direktiivin muutoksiin ei tältäkään osin ole. Satelliitti- ja kaapelidirektiivin tulee jatkossakin perustua sopimusvapauden periaatteelle, mikä sisältää myös teosten käyttäjän vapauden hankkia käyttöoikeuksia vain siinä määrin kuin se on yrityksen toiminnan kannalta *tarpeellista*. Yrityksille ei pidä asettaa velvoitetta hankkia EU:n laajuisia käyttöoikeuksia, mikäli tähän ei ole kaupallista intressiä. Direktiivin satelliittilähettämistä koskeviin määräyksiin sisältyvän *alkuperämaaperiaatteen* kriteerit on aikoinaan määritelty huolellisesti juuri satelliittilähettämisen markkinoita ja niiden erityisolosuhteita silmällä pitäen. Nykyisen alkuperämaaperiaatteen kriteerien mahdollinen uudelleen tarkastelu tulee tehdä harkitusti ja perusteellisen vaikutusarvioinnin jälkeen.

3. Tekijänoikeuden rajoitusten mukauttaminen digitaaliseen ja rajat ylittävään ympäristöön

Suomi suhtautuu myönteisesti tiedonantoon sisältyvien tekijänoikeuden poikkeuksia ja rajoituksia koskevien uudistusten tavoitteisiin (E 1/2016 vp). Eurooppalaisissa ratkaisuissa tulisi ensisijaisesti keskittyä toimenpiteisiin, joilla on merkitystä rajat ylittävissä tilanteissa.

Teosto katsoo, että EU-tasoinen keskustelu rajoituksista tulee rajoittaa kysymyksiin, joilla on tosiasiallista merkitystä digitaalisessa rajat ylittävässä toiminnassa. Tietoyhteiskuntadirektiivin 5 artikla sisältää luettelon tekijänoikeuden rajoituksista, joista jäsenvaltioiden on mahdollista säätää kansallisessa lainsäädännössään. Monet niistä ovat luonteeltaan sellaisia, että rajoituksen liittymä teosten rajat ylittävään tai digitaaliseen käyttöön on vähäinen tai olematon. Ylipäätäänkin on *jäsenvaltioiden* omassa harkinnassa, mitkä rajoituksista ovat tarpeellisia niiden kansallisten sivistyksellisten tai yhteiskunnallisten tarpeiden kannalta, ottaen huomioon jäsenvaltion oma oikeudellinen perinne ja unionin oikeuden toissijaisuusperiaate. Lisäksi rajoitusten hyväksyttävyyden ehtona on niiden merkitys *yleisen edun* kannalta. Tekijänoikeuden rajoituksia säätämällä tai laajentamalla ei tule luoda *kilpailuetuja* kaupallisille toimijoille, kuten erilaisille internetin välittäjille, kaventamalla tekijänoikeuksien lisensioinnin markkinoita.

4. Toimivat tekijänoikeusmarkkinat ja arvonsiirto

Suomi painottaa, että EU:n tekijänoikeuspolitiikan tavoitteena tulee olla EU:n kilpailukyvyn ja sisämarkkinoiden toimivuuden parantaminen ja tekijänoikeusmarkkinoiden kokonaisvolyymin kasvu niin oikeudenhaltijoiden ja sisältöteollisuuden kuin kuluttajien hyväksi (E 1/2016 vp). Suomi pitää myös tarkoituksenmukaisena, että komissio pohtii eri tekijöitä, jotka liittyvät teosten verkkojakelun arvonmuodostukseen ja oikeuksien ja vastuiden jakamiseen eri markkinatoimijoiden välillä.

Teosto arvioi, ettei suomalaisten yritysten kilpailukyky eurooppalaisilla verkkosisältömarkkinoilla ole paras mahdollinen. Meiltä puuttuu esimerkiksi ruotsalaisen musiikkipalvelun Spotifyn kaltainen digitaalisen sisältöliiketoiminnan osaaja, jolla olisi edellytykset kasvaa yleiseurooppalaiseksi toimijaksi. Kansainvälisen kilpailun kiristyessä suomalaisia sisältömarkkinoita perinteisesti suojanneiden tekijöiden, kuten kielen ja vakiintuneiden mediabrändien merkitys tulee heikkenemään. Kotimaisten sisältöjen on entistä selvemmin erottauduttava kansainvälisestä tarjonnasta omilla erityispiirteillään ja alan toimijoiden on kehitettävä kilpailukykyisiä digitaalisia palveluja. Suomalaisia yrityksiä on kannustettava ja tuettava niiden pyrkimyksissä hakeutua rajat ylittäville tuotteiden ja palveluiden markkinoille. Erityisesti on panostettava luovien alojen yrittäjien toimintaedellytyksiin esimerkiksi helpottamalla rahoitusta, järkeistämällä verotusta, lisäämällä ammattimaisuuden astetta sekä edistämällä vientiä. Toisaalta ns. *geoblokkaus* eli maarajoitusten käyttäminen täytyy olla edelleen olla sallittua silloin kuin sisältötarjontaa ei haluta suunnata kotimarkkinoiden ulkopuolelle.

Teoston mielestä merkittävin eurooppalaisten sisältömarkkinoiden kasvua ja innovaatioita hidastava ongelma on ns. arvonsiirto, *transfer of value*. Tämä arveluttava ilmiö suosii kaikkein suurimpia verkkoalustoja, jotka rakentavat toimintansa ja palvelunsa erilaisten sisältöjen, etenkin musiikin ja videoiden, vapaan saatavuuden varaan, mutta eivät maksa tekijänoikeuskorvauksia oikeudenhaltijoille lainkaan tai riittävästi. Tästä aiheutuu arvonsiirtoa, koska luovien sisältöjen arvo jää alustapalveluille sen sijaan, että se palautuisi tekijöille. Alustapalveluiden kokonaismarkkina-arvoksi Euroopassa arvioidaan noin 22 miljardia euroa, mistä keskimäärin 23 % liittyy *suoraan* luovien sisältöjen käyttöön, epäsuorasti vielä enemmän. Alustapalveluiden toiminta on mahdollista siksi, että EU:n sähkökauppadirektiivin (2000/31/EY) vastuuvapauslausekkeet (ns. *safe harbour provisions*) ovat epäselviä. Ne eivät huomioi alustapalveluiden toimien tekijänoikeudellista merkitystä. Tämän seurauksena alustapalvelut väittävät olevansa

pelkkiä teknisiä välittäjiä, jotka eivät ole velvollisia maksamaan korvauksia sisällön tekijöille. Vastuuvapauslausekkeiden soveltaminen tällä tavoin ylittää sen, mitä lainsäätäjä on alun perin tarkoittanut. Tämä heikentää markkinoiden tehokkuutta, vääristää kilpailua ja alentaa verkossa olevan luovan sisällön yleistä arvoa.

Arvonsiirtoon tulee puuttua täydentämällä tietoyhteiskuntadirektiiviä niin, että alustapalvelut, jotka osallistuvat luovien sisältöjen saattamiseen yleisön saataville, eivät voi vedota sähkökauppadirektiivin vastuuvapauslausekkeisiin tekijänoikeuksiin liittyvissä toimissaan.

5. Internet-välittäjien vastuuvapauslausekkeiden tarkistaminen

Suomen kannassa (E 13/2016 vp) todetaan aiheellisesti, että internetin toimintaympäristö on haasteellinen erityisesti tekijänoikeuden näkökulmasta. Korkeatasoinen teollis- ja tekijänoikeudellinen suoja edellyttää, että oikeudenhaltijoilla on käytössään tehokkaita täytäntöönpanomenettelyjä erityisesti internetissä. Siksi onkin tärkeää, että välittäjien vastuuvapautta koskevat määräykset sähkökauppadirektiivissä ovat erillisen arvioinnin kohteena komissiossa, samoin verkkoalustoja koskevat kysymykset, jotka vaikuttavat olennaisesti myös teollis- ja tekijänoikeuksien täytäntöönpanoa koskeviin ratkaisuihin.

Teosto katsoo, että internet-palveluntarjoajia koskevia vastuuvapauslausekkeita sähkökauppadirektiivissä tulee selventää ja tarkentaa myös välittäjien roolin ja huolellisuusvelvoitteen (duty of care) osalta. Vastuuvapauden vastapainona on huolellisuusvelvoite, mikä pitää sisällään myös velvollisuuden osallistua oikeudenloukkausten ehkäisemiseen. **Nykyinen ilmoitusmenettely (notice and take down) ei ole riittävän tehokas, koska poistetut aineistot palaavat nopeasti takaisin palveluun. Toiminnon tulisi olla luonteeltaan pysyvämpi (notice and stay down).** Luvaton aineisto tulisi myös poistaa viipymättä; yhden poistopyynnön tulisi riittää kaikkien kyseisen teoksen kappaleiden poistamiseen palvelusta sekä niiden palautumisen estämiseen ja palvelun tulisi reagoida toistuviin oikeudenloukkauksiin esimerkiksi poistamalla tällainen käyttäjä palvelusta. Internetpalveluntarjoajilta on myös vaadittava suurempaa vastuuta ja huolellisuutta verkkojen ja järjestelmien hallinnassa ja isännöinnissä, varmistamisvelvollisuus mukaan lukien. Hakukoneilla, maksuvälitysyhtiöillä ja mainostajilla on myös rooli laittomassa tarjonnassa. Hakukoneet ohjaavat sisältöä etsivät valitettavan usein ensisijaisesti laittomiin palveluihin. Käyttäjilleen ilmaisten laittomien palvelujen ansaintalogiikka perustuu palvelussa näkyvään mainontaan, josta saattaa kertyä suurilla kävijämäärillä huomattaviakin summia.

Tallennuspalveluille on asetettava velvollisuus huolehtia siitä, että oikeudenhaltijoiden ilmoituksen perusteella tallennuspalvelusta poistetut aineistot myös pysyvät pois palvelusta (notice and stay down nykyisen notice and take down -sijaan).

Teleoperaattorin (Internet Service Provider, ISP) lisäksi myös muille välittäjille (esim. hakukoneet, mobiiliapplikaatiokaupat, mainos- ja maksuvälittäjät) tulee asettaa korostettu huolellisuusvelvollisuus oikeuksia loukkaavien kotisivujen, palvelujen ja toiminnan suhteen.

6. Tehokas ja tasapainoinen valvontajärjestelmä

Perusmuistion mukaan Suomi tukee täytäntöönpanon kohdistamista taloudellisesti merkittäviin tekijänoikeudenrikkomuksiin. Piratismin torjumiseksi tulisi myös pyrkiä löytämään ratkaisuja, jotka edistävät lisensiointia ja mahdollistavat nykyistä paremmin laillisten palvelujen tarjoamisen kuluttajille.

Teosto katsoo, että tekijänoikeuksien täytäntöönpanoa digitaalisilla sisämarkkinoilla tulee tehostaa mm. niin, että yhdessä jäsenvaltiossa annettu kieltomääräys voidaan panna täytäntöön myös muissa jäsenmaissa. Tällä hetkellä oikeudenhaltijoiden on aloitettava oikeusprosessi alusta jokaisessa maassa samaakin palvelua vastaan, kunkin jäsenmaan kansallisten lakien mukaan. Prosessit ovat pitkiä ja oikeudenkäyntikulut moninkertaistuvat, mikä ei ole tehokasta täytäntöönpanoa.

7. Tekijänoikeudet, kulttuuri ja investoinnit TTIP-kauppasopimusneuvotteluissa

Liitämme lausuntoomme yhteenvedon teettämästämme asiantuntijaselvityksestä Tekijänoikeus, kulttuuri ja investoinnit TTIP-kauppasopimusneuvotteluissa. Muistiosta käyvät selville oikeudenhaltijoiden kannalta keskeiset seikat neuvotteluprosessissa.

Helsingissä, maaliskuun 30 päivänä 2016

Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry

Katri Sipilä
toimitusjohtaja

Riikka Railimo
edunvalvontapäällikkö

LIITE:

TEKIJÄNOIKEUS, KULTTUURI JA INVESTOINNIT TTIP-KAUPPASOPIMUSNEUVOTTELUISSA
Muistio[1]

Yleistä. Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) on tarkoitettu olemaan ensimmäinen suuri kahdenvälinen vapaakauppasopimus Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin välillä. Se voisi muodostaa 21. vuosisadan säännöt kaupalle ja investoinneille, erityisinä huomion kohteinaan digitaalinen kauppa ja henkisen omaisuuden asiat, sekä globaalin liiketoiminnan sääntöjen harmonisointi. Sopimus saattaisi kasvattaa sekä EU:n että USAn taloutta.

Tässä muistiossa käsitellään rajoitettua joukkoa TTIP:hen liittyviä kysymyksiä: mahdolliset tekijänoikeutta koskevat sopimuslausekkeet, mahdollinen vaikutus audiovisuaalisiin palveluihin ja kulttuuriin ja lopuksi investointisuojan mahdollinen sekaantuminen tekijänoikeuden suojaan.

EU:n neuvotteluohjeet, jotka neuvosto antoi kesäkuussa 2013, asettavat tavoitteeksi, että sopimuksesta tulee tavoitteellinen, kattava ja tasapainoinen. Kulttuurisen moninaisuuden edistäminen ja suojeleminen saivat Ranskan vaatimuksesta huomattavan aseman neuvotteluohjeissa. EU ei saa neuvotella sopimusta, joka rajoittaisi unionin mahdollisuutta ylläpitää olemassa olevia politiikkojaan ja toimenpiteitään kulttuurisektorin tukemisessa. Markkinoille pääsyn kohdalla audiovisuaaliset palvelut on jätettävä sopimuksen ulkopuolelle. Investointisuojan pitää kattaa investoinnit laajasti, mukaan lukien IPR. Osapuolten pitää säilyttää oikeutensa säännellä terveyteen, turvallisuuteen (…) ja kulttuuriseen moninaisuuteen liittyviä asioita. IPR pitää sisällyttää sopimukseen mutta neuvosto jättää mandaatin melko avoimeksi, ”muita IPR-asioita pitää harkita neuvotteluissa”. Neuvotteluille on asetettu raja: ”Sopimus ei saa sisältää säännöksiä rikosoikeudellisista sanktioista”.

Euroopan parlamentti antoi kesäkuussa 2015 päätöslauselman TTIP:stä. Parlamentin kanta on pääasiassa positiivinen. Parlamentti ehdottaa – viitaten Unescon kulttuurin moninaisuutta koskevaan sopimukseen – oikeudellisesti sitovaa lauseketta, että osapuolet varaavat oikeutensa hyväksyä tai ylläpitää mitä tahansa toimenpiteitä kulttuurisen ja kielellisen moninaisuuden suojelemiseksi. Mikään sopimuksessa ei saa haitata EU:n tai sen jäsenvaltioiden mahdollisuutta tukea kulttuuriteollisuuksiaan ja kulttuuripalveluja. Parlamentti haluaa, että TTIP:ssä on kunnianhimoinen, tasapainoinen ja moderni luku henkisen omaisuuden oikeuksista ja erityisesti määritellyistä asioista. IPR-luku ei saa sisältää määräyksiä internet-välittäjien vastuista eikä rikosoikeudellisista sanktioista.

[1] Muistion ja siihen liittyvän taustaselvityksen on Teosto ry:n toimeksiannosta laatinut Jukka Liedes. Muistiossa esitetyt tiedot perustuvat tilanteeseen lokakuussa 2015.

Tekijänoikeus ja lähioikeudet. EU ehdottaa, että sopimukseen sisällytetään ei-tyhjentävä luettelo kansainvälisistä sopimuksista. Tämä sisältää Rooman sopimuksen, mikä on historiallisesti ongelmallista Yhdysvalloille, joka ei sisäisesti tunnusta lähioikeuksien konseptia.

EU on kannassaan määritellyt kolme sisällöllistä vaatimusta USA:lle: 1) korvausoikeudet esittäjille ja äänitteiden tuottajille äänitteiden käyttämisestä radiossa ja televisiossa ja julkiseen esittämiseen, 2) täysi julkisen esittämisen oikeus tekijöille baareissa, kaupoissa ja ravintoloissa tapahtuvasta esittämisestä, ja 3) taideteosten tekijöille korvausoikeus taideteostensa jälleenmyynnistä. Kullakin näistä asioista on erityinen taustansa ja ne edellyttävät merkittäviä muutoksia USA:n lainsäädäntöön ja kansainvälisiin velvoitteisiin. Nämä tavoitteet tulevat olemaan vaikeita saavuttaa. Täytäntöönpanon alueella EU kohdistaa huomionsa rajalla tapahtuvaan täytäntöönpanoon (tullivalvontaan).

Audiovisuaaliset palvelut, kulttuuri, valtionavut. Ei ole mahdollisuutta sisällyttää TTIP:hen kulttuuriyhteistyötä koskevaa pöytäkirjaa. EU:n neuvotteluohjeet sisältävät useita viittauksia kulttuurisen moninaisuuden säilyttämiseen, ja niissä on maininta. että ”audiovisuaalisia palveluja ei sisällytetä tähän lukuun”. Kulttuuria koskevassa muistiossaan komissio toteaa, että kauppaneuvotteluissa EU ottaa kannan, joka mahdollistaa kaikille – EU:lle ja sen jäsenvaltioille, ja myös kauppakumppaneille – ne toimenpiteet, jotka ne katsovat tarpeellisiksi kulttuuriaktiviteettien tukemiseksi ja edistämiseksi. WTO:ssa EU on ollut tärkeä kulttuurisen moninaisuuden puolustaja. Neuvotteluohjeet antavat melkoisen varmuuden EU:n kulttuuripiireille.

Investoinnit. Voidaan olettaa, että TTIP tulee pohjautumaan laajaan ”investoinnin” määritelmään, joka sisältää myös henkisen omaisuuden oikeudet. Yleinen kansallisen kohtelun velvoite investointien suojaa varten sisällytetään myös sopimukseen. Tämä saattaa johtaa odottamattomiin seurauksiin ja yksipuoliseen tekijänoikeuden ja lähioikeuksien suojaan. Tekijänoikeuden kansainväliset erityissopimukset sisältävät monia huolellisesti neuvoteltuja poikkeuksia kansallisesta kohtelusta. Näin ollen kansallisen kohtelun määräykset IPR:n kohdalla pitäisi nimenomaisesti kvalifioida.

TPP:n vaikutus. Yhdysvallat pystyi 5.10.2015 solmimaan sopimuksen Tyynen meren kumppanuudesta (Trans-Pacific Partnership, TPP). Neuvottelut oli aloitettu joitakin vuosia aikaisemmin kuin neuvottelut TTIP:stä, niinpä voidaan sanoa, että periaate “first in, first served” on perusteltu. TPP:n sisältö heijastaa Tyynen meren kauppakumppanien eri kehitystasoja. EU:n ja USA:n tarpeet TTIP-kontekstissa ovat melko erilaiset, ja monet TPP:hen sisällytetyt yksityiskohdat eivät ole tarpeen Atlantin ylittävässä sopimuksessa. Niinpä TPP:n ja TTIP:n yksityiskohtainen vertailu ei tässä ole tarpeen.

TTIP:hen ja kauppasopimuksiin kohdistuva kritiikki. Monet kansalaisyhteiskunnan organisaatiot ovat koko TTIP-neuvotteluprosessin aikana ylläpitäneet julkista debattia TTIP:hen liittyvistä väitetyistä ongelmista. Muutaman viime kuukauden ja viikon aikana TTIP:n vastustus on tullut voimakkaammaksi sekä EU:ssa että USA:ssa. Tämä TTIP:tä

vastaan kohdistuva toiminta ei todellakaan helpota EU:n ja USA:n kauppaneuvottelijoiden tehtävää.

Yleisarvio. EU:n neuvotteluvaltuuksien sanonnat ja EU-komission analyysi näyttävät antavan yleisesti melkoisen oikeudellisen varmuuden musiikin, audiovisuaalisten palvelujen ja kulttuurin sidosryhmille. Neuvottelujen aikaikkuna presidentti Obaman kaudella on kuitenkin muodostumassa ahtaaksi. EU:n julkisesti ilmoittamat tekijänoikeustavoitteet ovat offensiivisia ja eurooppalaisten oikeudenhaltijoiden hyväksi Yhdysvalloissa. Eurooppalaisilla oikeudenhaltijoilla on kaikki syy tukea EU:n neuvottelijoita näissä vaatimuksissa, mutta ne ovat vaikeat saavuttaa. EU:n neuvotteluvaltuudet audiovisuaalisella alalla ovat tiukat ja ne turvaavat Euroopan edunhaltijoiden etuja. Investointien suojan kohdalla neuvottelijoille pitäisi muistuttaa, että on selvä tarve hyväksyä kansallisen kohtelun velvoitteelle kvalifioitu muotoilu ainakin tekijänoikeuden ja lähioikeuksien osalta. Kaiken kaikkiaan edunhaltijoilla on kaikki syy seurata neuvotteluprosessia vuoden 2015 lopulla ja vuonna 2016.